

Joyce Roodnat

De kracht van enthousiasme

Het festival Film by the Sea ontrolt zich in Vlissingen. Dat is ver weg voor deze Amsterdamse, en dat is des te beter: een festival voelt als een ander universum. Is het goed, dan denk je al snel op zijn minst: welke dag is het vandaag eigenlijk? (Welk jaar? komt ook voor.) Dan moet je dus niet 'tussendoor even naar huis' kunnen. Bovendien is het heerlijk om met anderen samen veroordeeld te zijn om die films te zien en erover te praten. Te bekvechten. Elkaar te verbazen.

Ik kom duizelig van plezier een zaal uit waar ik *The Booksellers* zag, een film over de New Yorkse boekantiquariaten en hun eigenaars. Die zou ik normaal gesproken niet snel zijn gaan zien, maar dan had ik ongelijk want hij concentreert zich op het boek als motor voor de hartstocht van mensen die stuk voor stuk jagers zijn. En verzamelaars. En verliefd. Op die boeken en op hun vak.

En dat alles wordt verteld met de middelen waar film in grossiert: heel dicht naderen aan verlegen mensen en in een flits hun bijzonderheid definiëren. Een openhartige blik duurt hooguit een halve seconde, maar de filmer vangt 'm en toont ons een spartelend mysterie.

Na afloop van *The Booksellers* blijkt dat ook filosofe Stine Jensen in de zaal zat. Wat vond je? Prachtig. Ja, ik ook. We hebben het over de man die hilde toen een eerste druk van een James-Bondroman meer opbracht dan een eerste druk van Don Quichot. Over de vrouw die haar armen sloeg om een set unieke Balzac-uitgaven. Wacht even. Hield zij van Balzac? Of van zeldzaam? Of van kostbaar? Wat is enthousiasme? Wanneer telt het?

Ik begin over een prachtig klein schilderij van kersen en pitten in museum Veere. Uit 1948, van Lucie van Dam van Isselt. De kersen hangen te geuren op het brekelijke witte bord. Ernaast woelen de pitten, warm, ze zaten in haar mond. Het oogt kalm maar stiekem is het wild, ik voel het. Stine Jensen bekijkt op mijn telefoon het fotootje van de kersen. Ze zegt: „I have eaten / the plums that were in / the icebox”. Poëzie van William Carlos Williams, „het enige gedicht dat ik uit mijn hoofd ken”.

Nu is ze bij het slot: „forgive me/ they were delicious/ so sweet and so cold.” Ze pleit: „Alles is eindig, we gaan dood, dus eet die pruimen, geniet!”

Via Stine kwamen Williams pruimen tevoorschijn bij Lucies kersen die de *Booksellers* hadden losgeschud. Die kettingreactie, dat is de kracht van enthousiasme.

Lucie van Dam van Isselt: 'Kersen op wit bord' (1947-1948).